

Undersøkelse om Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek (NLB) i norske folkebibliotek

Innhold

- s. 3 Om undersøkelsen
- s. 7 Kjennskap til Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek (NLB)
- s. 11 Formidling av NLBs tilbud
- s. 16 Holdninger til NLB
- s. 19 Nettkurs fra NLB
- s. 23 Oppsummering

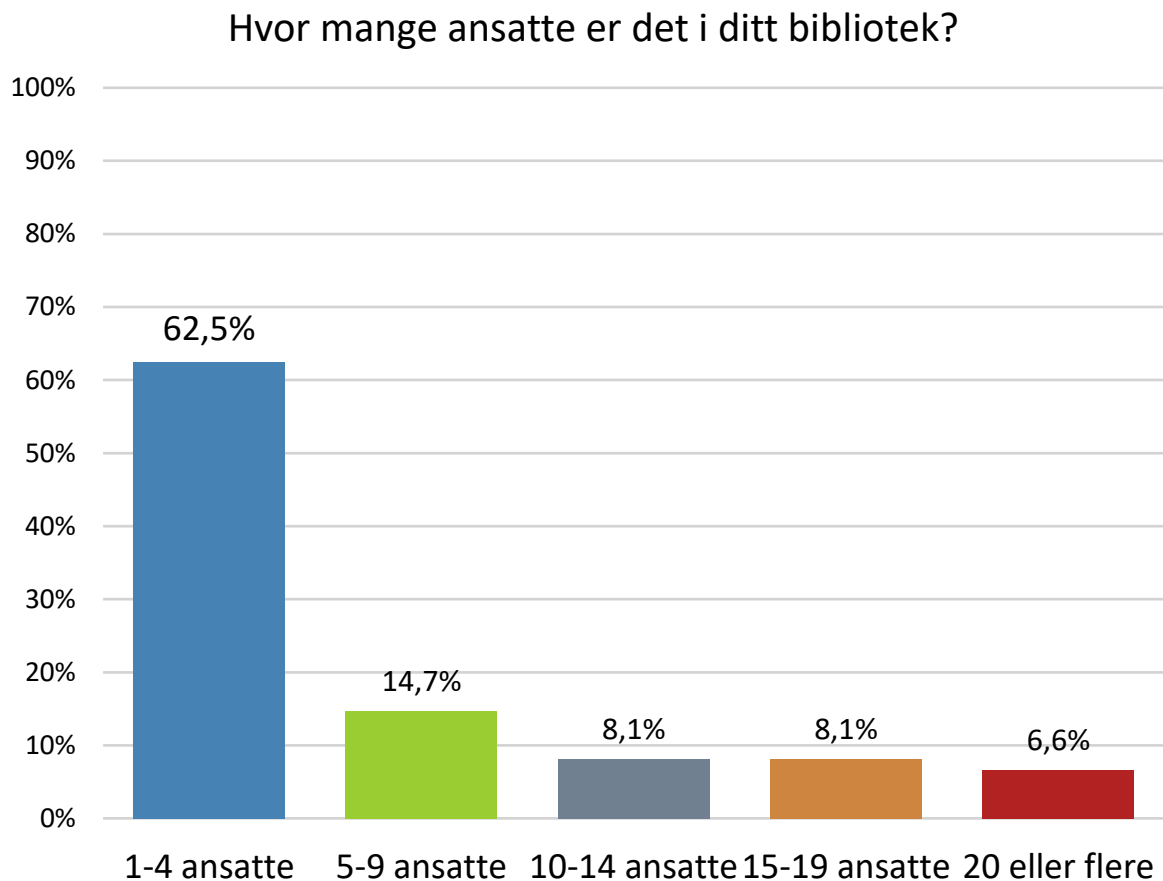

Om undersøkelsen

Undersøkelsen

- Undersøkelsen omhandler kjennskap og promotering av Norsk lyd- og blindeskriftsbibliotek (NLB) sitt tilbud gjennom norske folkebibliotek
- Målgruppen for undersøkelsen er norske folkebibliotek
- Datainnsamlingen ble gjennomført digitalt gjennom Questback i perioden 29.11-15.12.2022
- Det ble sendt ut invitasjon til undersøkelsen til 355 bibliotek. Invitasjonen var rettet til bibliotekleder
- 136 bibliotek har besvart undersøkelsen. Det gir en svarrate på 38,3%
- Ansvarlig for undersøkelse og rapport ved Nasjonalbiblioteket: Jannicke C. Wold Rød

Flere små bibliotek har besvart undersøkelsen

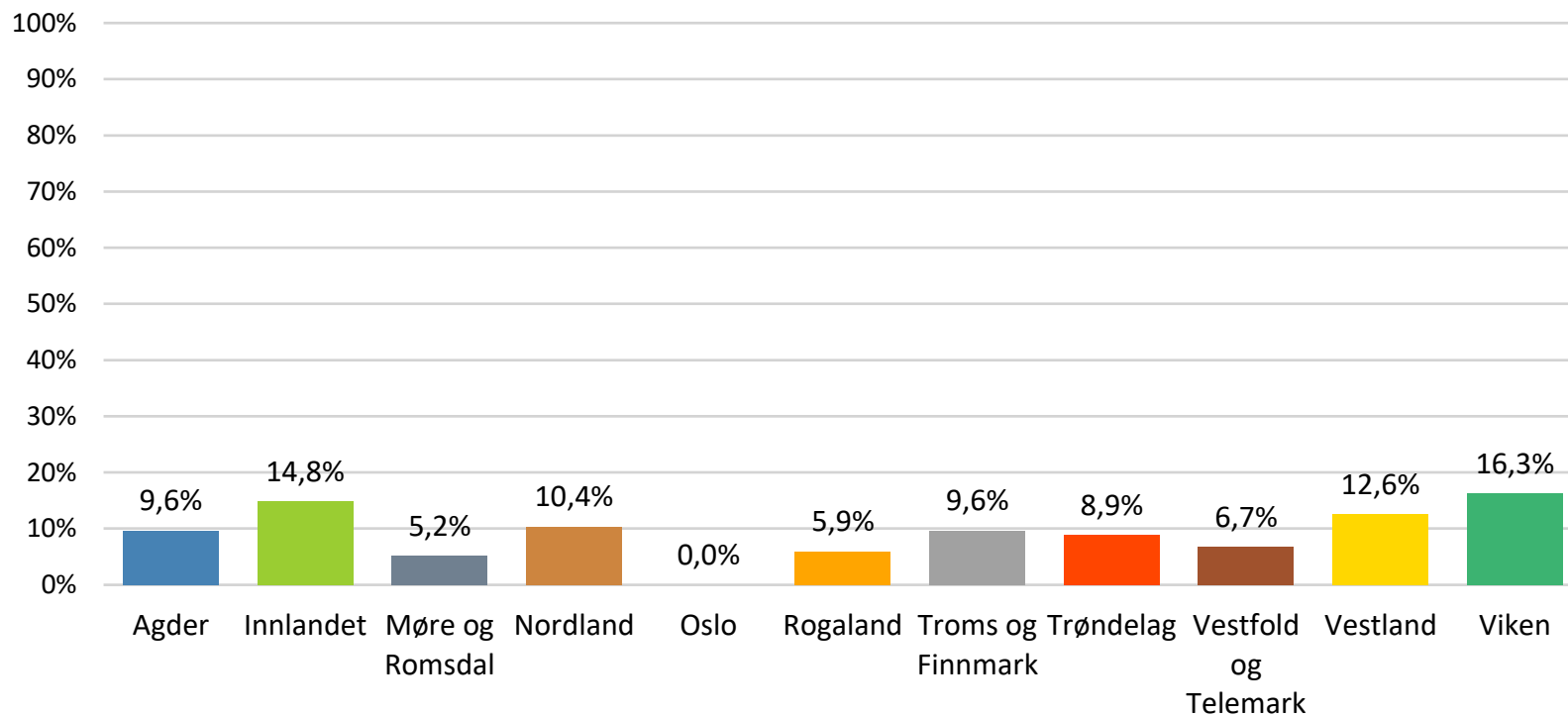
N = 136

Totalt har 136 bibliotek besvart undersøkelsen

- 1-4 ansatte: 85
- 5-9 ansatte: 20
- 10-14 ansatte: 11
- 15-19 ansatte: 11
- 20 ansatte eller flere: 9

Geografisk spredning i utvalget

I hvilket fylke ligger ditt bibliotek?

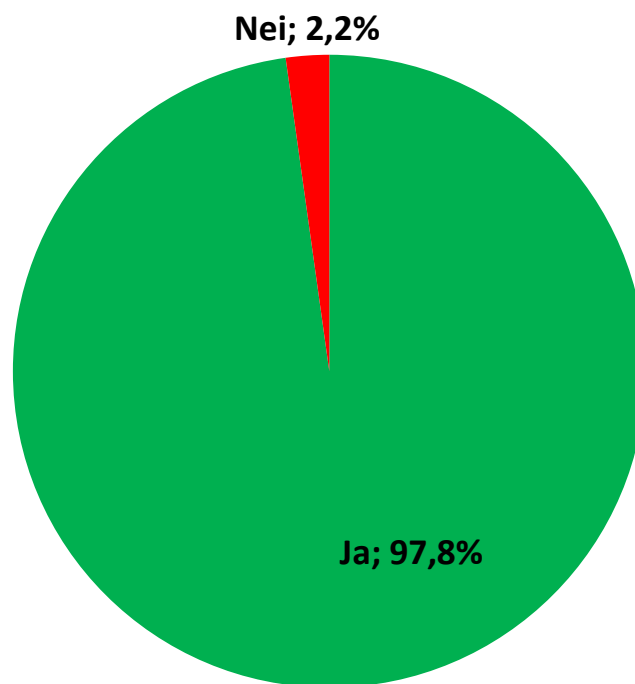
N = 136

Kjennskap til Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek (NLB)

Høy kjennskap til NLB

Kjenner du til Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek (NLB) sitt tilbud?

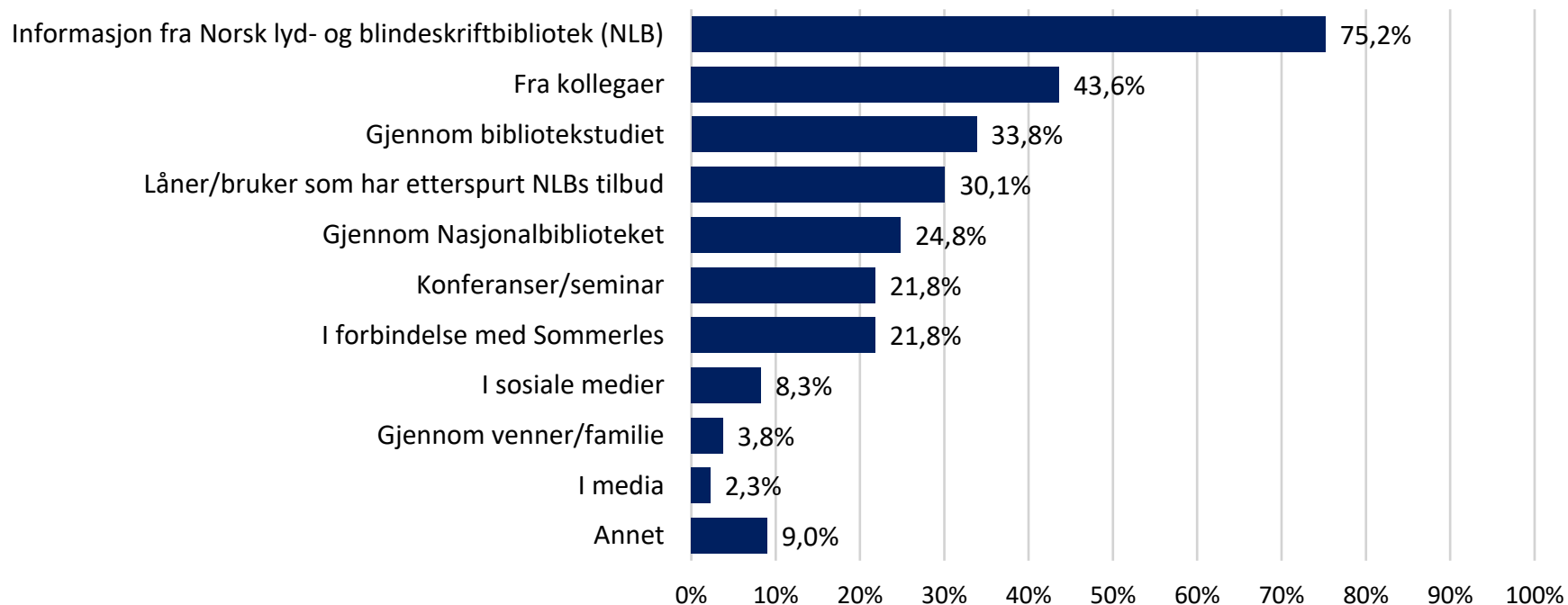

N = 136

3 av 4 har fått vite om NLBs tilbud fra NLB selv

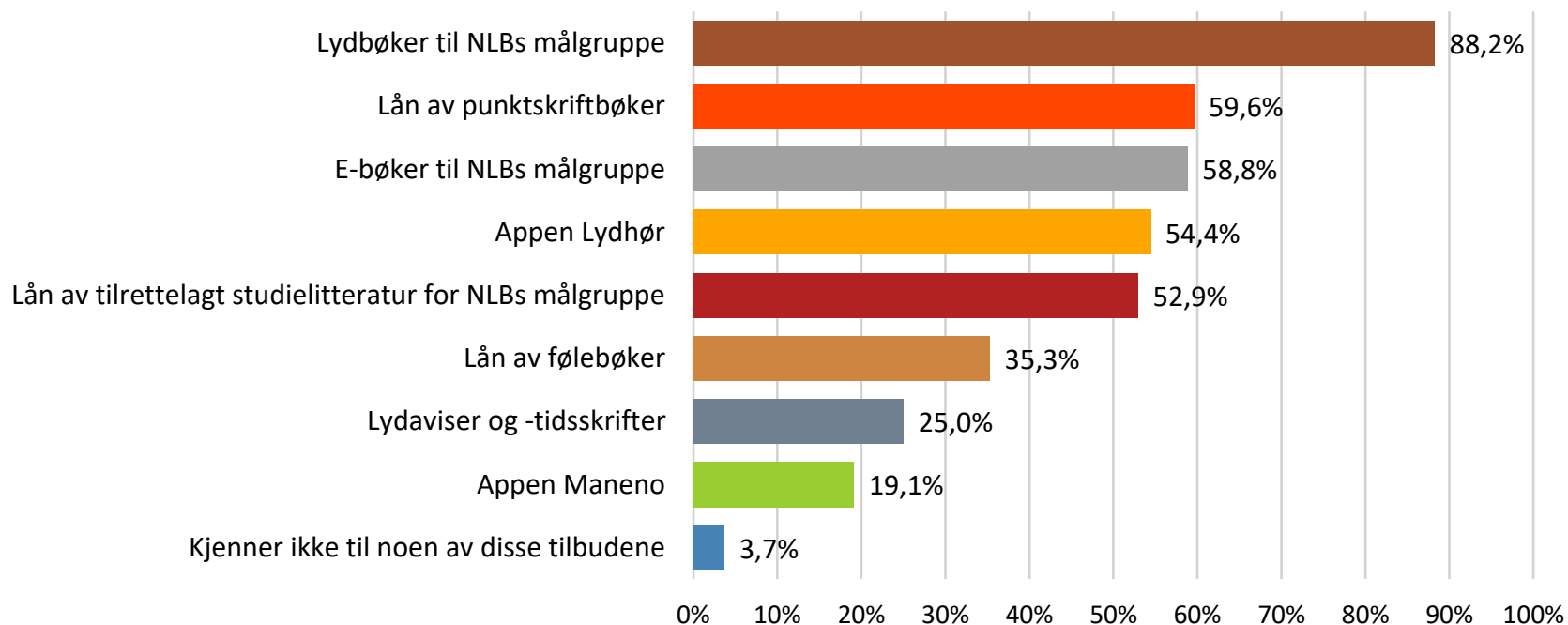
Hvordan har du fått vite om NLBs tilbud?
(Filter: kjenner til NLB)

N = 133

Lydbøker er det best kjente tilbudet

Kjenner du til noen av følgende tilbud fra Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek (NLB)?

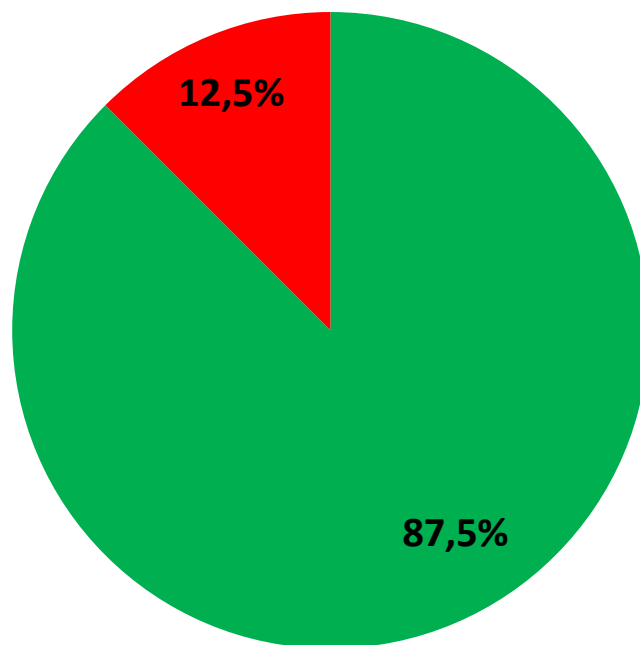
N = 136

Formidling av NLBs tilbud

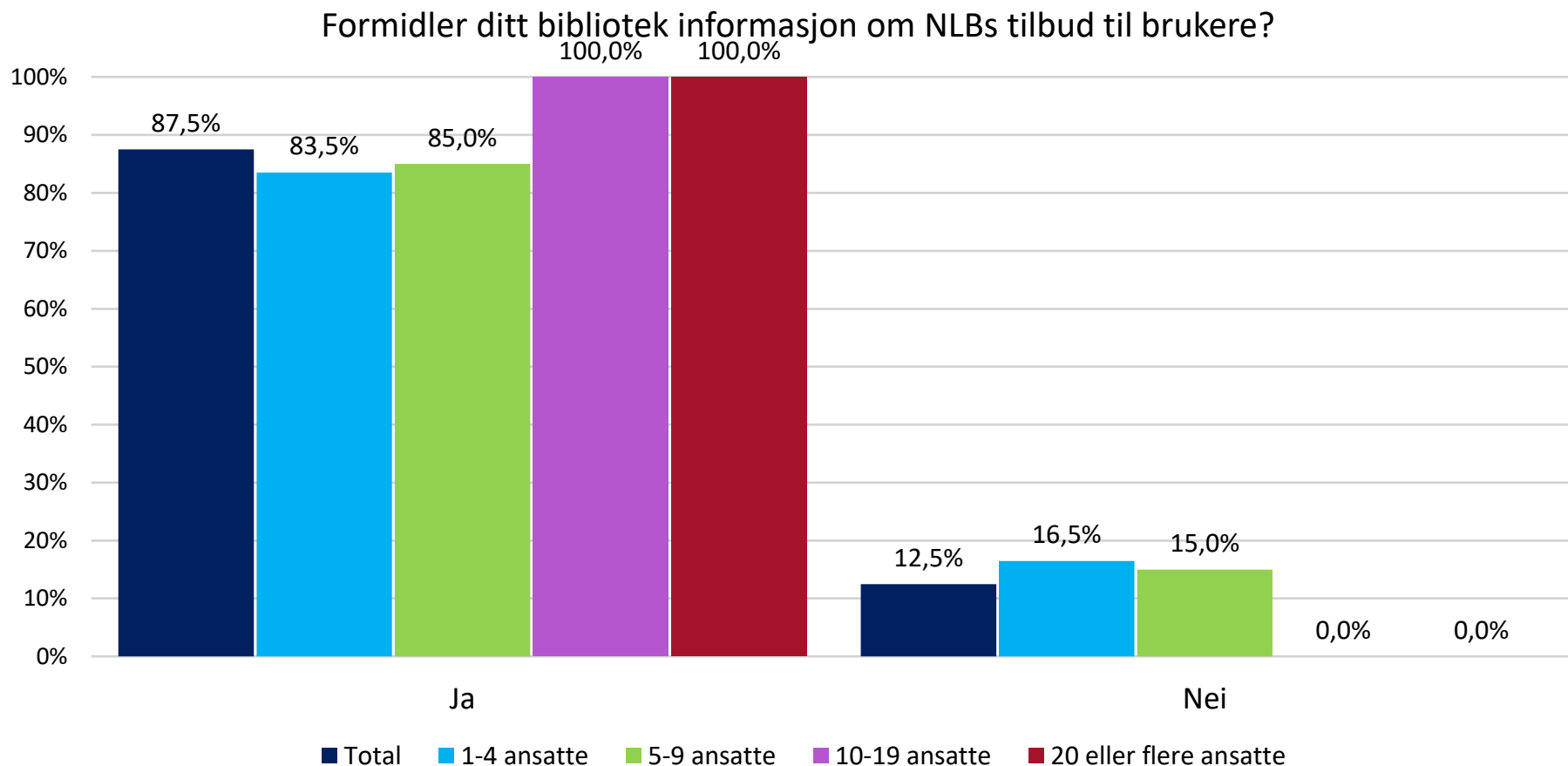
Nesten 9 av 10 formidler NLBs tilbud til brukere

Formidler ditt bibliotek informasjon om NLBs tilbud til brukere?

N = 136

Alle de større bibliotekene informerer om tilbudet

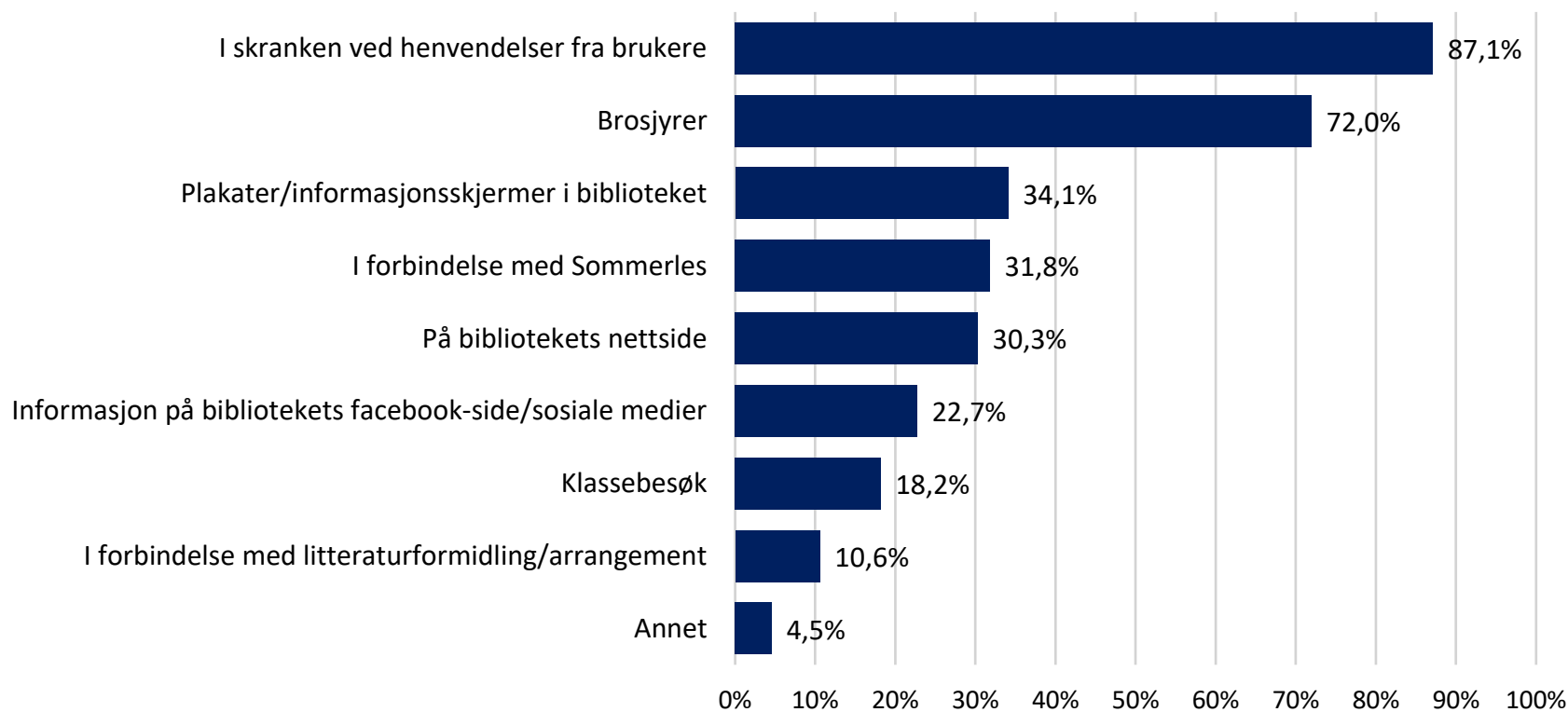
N = 136

Bibliotekene forteller at de bruker brosjyrer eller samtaler med enkeltbrukere for å informere om NLB

- Bibliotekene fikk innledningsvis et åpent spørsmål vedrørende hvordan de informerer om NLBs tilbud, og fikk dermed muligheten til å beskrive dette med egne ord. Selv om majoriteten av bibliotekene promoterer NLBs tilbud, indikerer svarene at det er variasjoner i hvor aktive bibliotekene er i promoteringen
- Mange bibliotek svarer at de legger ut informasjon/fbrosjyrer om NLBs tilbud i skranken i biblioteket eller at de har plakater eller annet materiell synlig
- Et annet svar som går igjen fra bibliotekene er at de informerer brukere personlig, der bibliotekaren tror at det vil være aktuelt
- Enkelte bibliotek er mer aktive i sin promotering av NLBs tjenester enn andre. Disse bibliotekene benytter f.eks. sosiale medier til å informere om NLB
- Noen få bibliotek forteller at de bruker skoler som arena for å informere elever og lærere om NLBs tilbud, mens andre har dialog med sykehjem og miljøterapien i kommunen

De fleste informerer ved henvendelser eller ved å ha brosjyrer synlige for brukere

Formidler ditt bibliotek informasjon om NLBs tilbud på noen av følgende måter?

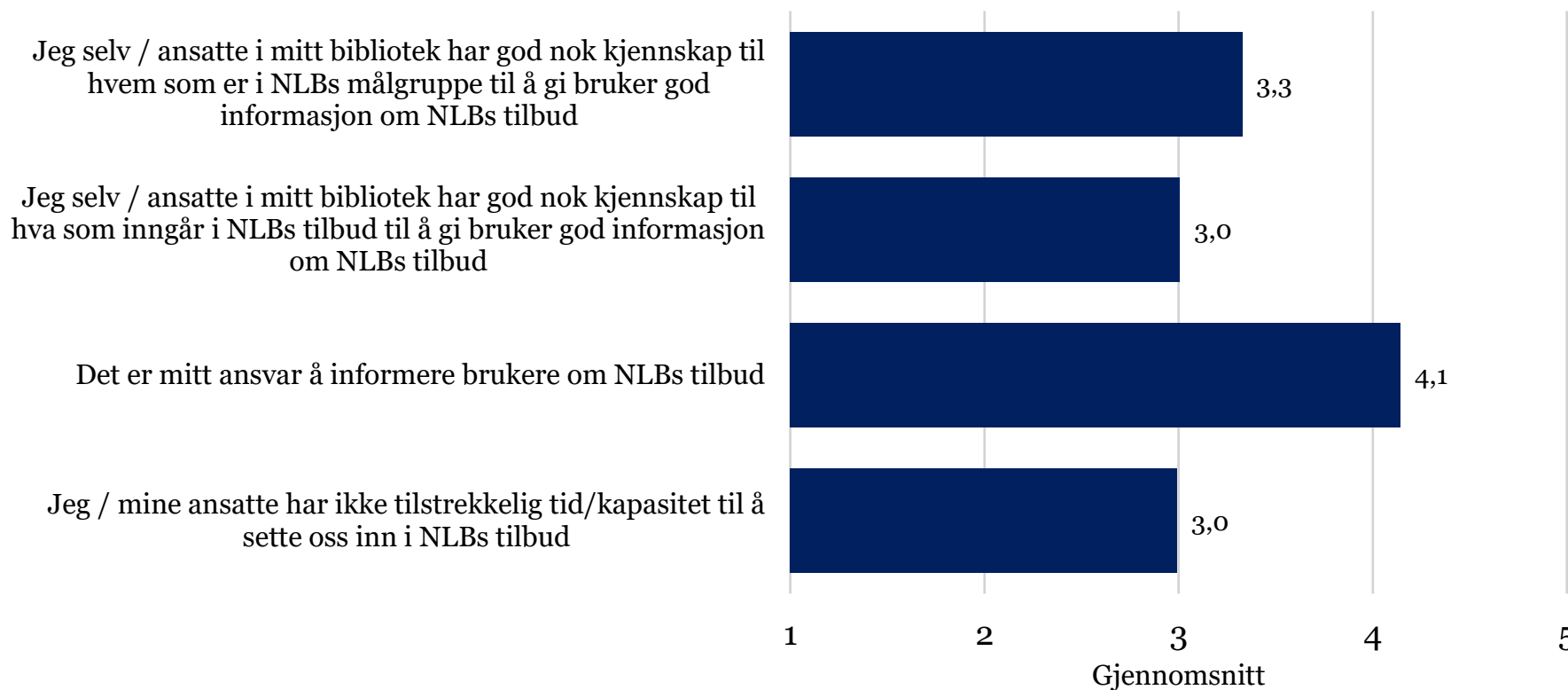

Holdninger til NLB

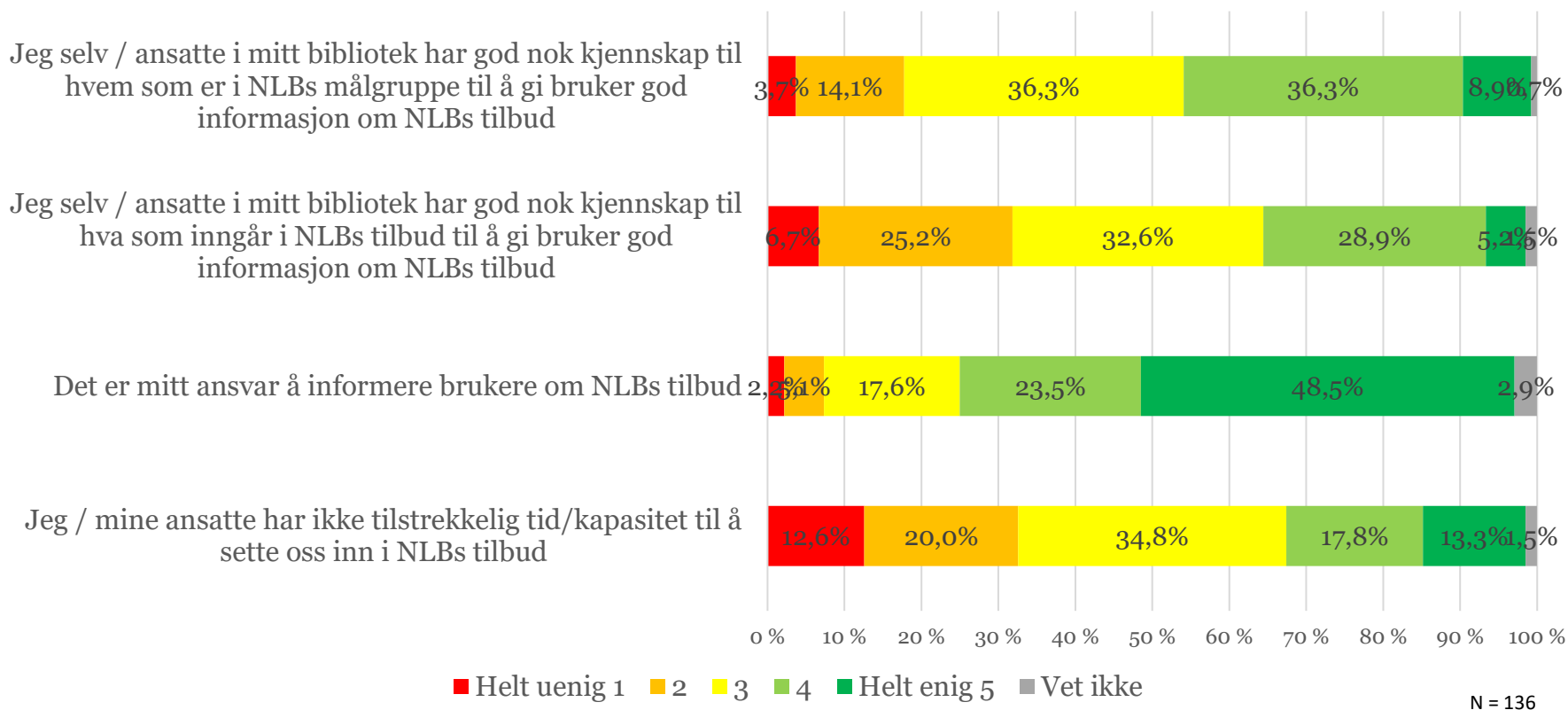
Ledere opplever ansvar for å informere om NLB

Vi ber deg nå om å vurdere hvor enig eller uenig du er i følgende påstander
Vennligst svar på en skala der 1 betyr helt uenig og 5 betyr helt enig.

Opplever at man har ansvar for å formidle informasjon, men delte meninger om man har tilstrekkelig kunnskap til å formidle det på en god måte

Vi ber deg nå om å vurdere hvor enig eller uenig du er i følgende påstander

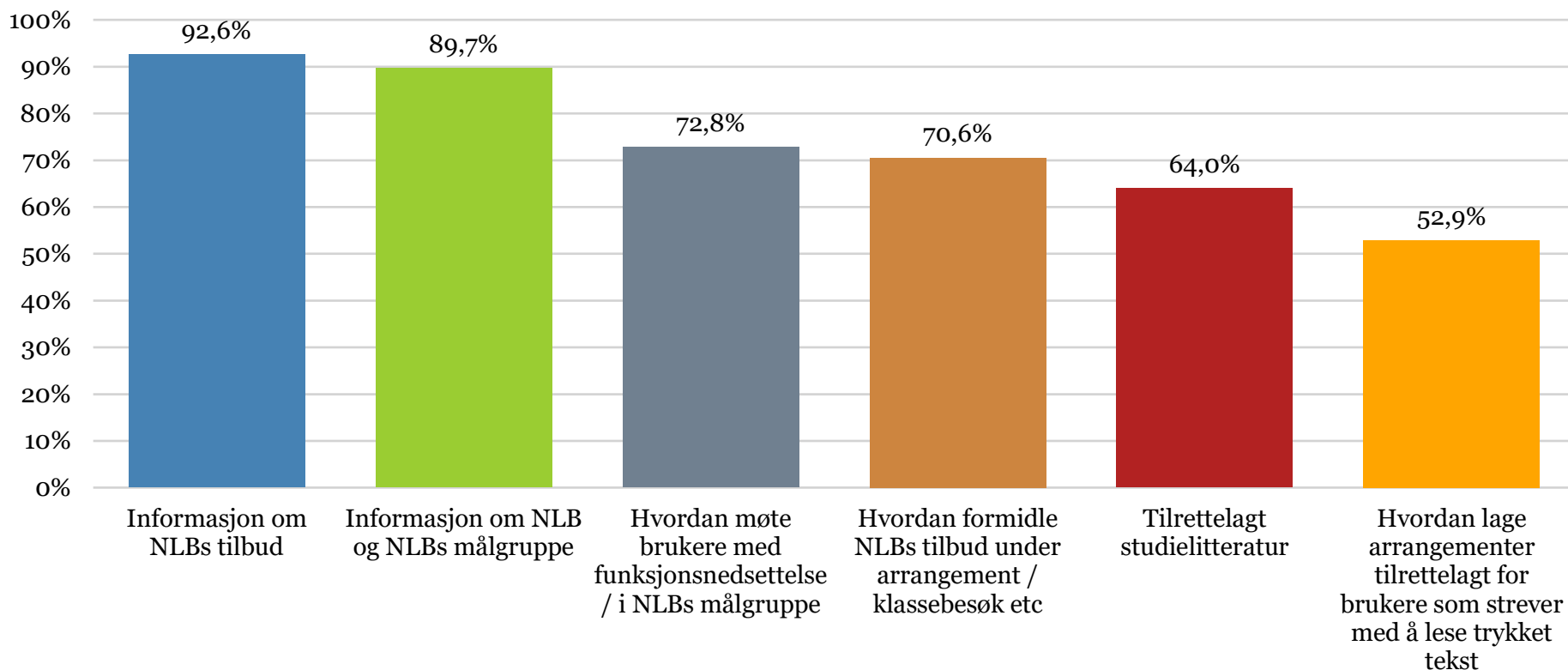
N = 136

Nettkurs fra NLB

Ønsker informasjon om NLBs tilbud og målgruppe

Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek (NLB) er nå i gang med å utvikle nettkurset «NLB i verktøykassa» for bibliotekansatte. Hvilke av følgende temaer mener du at det kan være relevant å inkludere i dette kurset?

N = 136

Ønsker tips til samarbeid med andre aktører

Bibliotekene fikk et åpent spørsmål hvor de kunne skrive inn andre tema og problemstillinger de mener bør inkluderes i et nettkurs fra NLB. Det er flere temaer som nevnes:

- Brukere
  - Hvem kan få tilgang til NLBs materiale, hvordan og hvorfor?
  - Hvordan bidra med informasjon til pårørende og andre som skal hjelpe de som trenger tilrettelagt litteratur og lydbøker?
- Samarbeid med andre
  - Hvordan få til samarbeid med skoler (spesielt uten skolebibliotekarer), helseinstitusjoner og andre aktører der potensielle brukere av NLB befinner seg?
  - Hvilke tilbud har NLB til sykehjem og eldreinstitusjoner?
  - Hvilke andre fagpersoner (helsestasjon, spesialpedagoger o.l.) kan det være nyttig å videreformidle informasjon til?

Utfordringer knyttet til promotering av NLB

Bibliotekene fikk et åpent spørsmål vedrørende hva de opplever som utfordrende i promoteringen av NLBs tilbud. Det kom inn mange svar, og enkelte temaer gikk igjen i svarene:

- Utfordrende å vite om en person er i målgruppen eller ikke
  - Flere bibliotekledere forteller at de synes det kan være utfordrende å vite om noen er i målgruppen eller ikke. Man skal ikke spørre etter funksjonsnedsettelse eller sykdommer på grunn av personvern. Samtidig er man redd for å gi falske forhåpninger hos personer som faller utenfor målgruppen
  - Bibliotekene ønsker tips til hvordan man kan ta opp temaet med brukeren på en måte som ikke er invaderende eller kan tas ille opp, i tilfeller der man er usikker
  - Siden det er vanskelig å vite om brukere er i målgruppen eller ikke, informeres det gjerne på generell basis eller ved henvendelser/spørsmål fra brukere
- Utfordrende å formidle et tilbud man selv ikke har erfaring med
  - Bibliotekene etterlyser måter de selv kan få innblikk i hvordan tjenesten fungerer i praksis. Hvordan melder man seg inn, hvordan får man tilgang til og velger mellom materiale etc

Oppsummering

Oppsummering (1/2)

- **Høy kjennskap til Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek (NLB)**
  - Tilnærmet alle bibliotek som har besvart undersøkelsen har kjennskap til NLB
  - 3 av 4 bibliotek har fått kjennskap til NLB gjennom informasjon direkte fra NLB
- **Lydbøker er det best kjente tilbudet til NLB**
  - Nesten 9 av 10 bibliotek kjenner til lydboktilbudet fra NLB
  - Andre kjente tilbud er utlån av punktskriftbøker, e-bøker, appen Lydhør og tilrettelagt studielitteratur
- **Nesten 9 av 10 bibliotek forteller at de formidler informasjon om NLBs tilbud**
  - Alle bibliotek med 10 ansatte eller flere sier at de formidler informasjon om NLB
  - Formidling av informasjon om NLBs tilbud tar i hovedsak form av at det ligger tilgjengelige brosjyrer i bibliotekenes skranke eller ved at ansatte i biblioteket forteller om tilbudet til brukere som henvender seg til dem
  - 1 av 5 bibliotek forteller at de informerer om tilbudet under klassebesøk, og 1 av 10 bibliotek informerer om NLBs tilbud i forbindelse med arrangement eller litteraturformidling

Oppsummering (2/2)

- **Bibliotekledere er bevisst sitt ansvar for å formidle informasjon om NLB, men det er delte meninger vedrørende om man har tilstrekkelig kunnskap til å formidle god informasjon om tilbudet**
  - 72 % av biblioteklederne mener at det er deres ansvar å formidle informasjon om NLBs tilbud til brukere
  - 45,2 % mener de har god nok kjennskap til hvem som er i NLBs målgruppe til å gi brukere god informasjon om NLBs tilbud
  - 34,1 % mener de har god nok kjennskap til hva som inngår i NLBs tilbud til å gi brukere god informasjon om NLBs tilbud, mens 31,9 % mener at de ikke har god nok kjennskap til tilbudet
- **Ønsker informasjon om NLBs tilbud og hvordan man kan formidle det**
  - Om lag 9 av 10 av ønsker informasjon om NLBs tilbud og målgruppe
  - 7 av 10 ønsker informasjon om hvordan man skal møte brukere med funksjonsnedsettelse / i NLBs målgruppe
  - 7 av 10 ønsker tips til hvordan man kan formidle informasjon om NLBs tilbud under arrangement og klassebesøk
  - Bibliotekene ønsker i tillegg råd om hvordan man kan samarbeide med andre aktører